

човими компетентностями набуває вивчення функціонування під час навчання учнів полікодових текстів (ПТ). Досліджено явище ПТ, виокремлено основні напрями вивчення особливостей ПТ підручника як основного засобу навчання, розкрито особливості оцінювання ПТ підручника. У процесі дослідження з'ясовано складності, які виникають у п'ятикласників під час опрацювання ПТ (аналіз результатів висвітлено у відповідних статтях).

МОНІТОРИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ УЧНІВ

С. О. Науменко, к. пед. н.

Мета моніторингу в освіті — визначити рівень навчальних досягнень учнів і студентів, оцінити величину впливу на навчальний процес зовнішніх та внутрішніх чинників, визначити переваги і недоліки в системі освіти, розробити науково-обґрунтовані рекомендації для прийняття управлінських рішень щодо підвищення ефективності функціонування освітньої галузі та виявити наслідки прийняття управлінських рішень.

Об'єктами моніторингу в освіті є результати навчальної діяльності учнів і студентів, а також характеристики як самого освітнього процесу, так і його учасників. До інструментарію моніторингу належать тести й анкети.

Одним із видів джерел моніторингу є дані міжнародних порівняльних моніторингових досліджень якості загальної середньої освіти, таких як TIMSS, PISA, PIRLS тощо. На прикладі цих досліджень представимо моніторингову систему оцінювання рівня загальноосвітньої підготовки учнів.

Мета міжнародних порівняльних моніторингових досліджень якості загальної середньої освіти — отримати об'єктивну інформацію про результати навчання учнів у певній країні, порівняти цю інформацію з досягненнями інших країн (відповідно до міжнародних освітніх стандартів), порівняти зміст освіти, освітні стандарти різних країн світу та світові тенденції розвитку освіти, а також виявити переваги й недоліки в національній системі освіти і визначити перспективи її розвитку та оцінити ефективність прийнятих управлінських рішень під час проведення наступних досліджень.

Міжнародні порівняльні моніторингові дослідження є систематичними: PISA проводиться кожні три роки, починаючи з 2000 р., TIMSS — кожні чотири роки (з 1995 р.), PIRLS — кожні п'ять років (з 2001 р.). За період між дослідженнями здійснюється аналіз його результатів (кожна країна готує свій аналітичний звіт, а також готується загальний звіт) та відбувається підготовка до наступного дослідження.

Інструментарієм міжнародних порівняльних моніторингових досліджень якості загальної середньої освіти є тести для учнів та анкети для учнів, їхніх батьків, вчителів, адміністрації загальноосвітнього навчального закладу, експертів у галузі освіти. За допомогою тестів оцінюється рівень загальноосвітньої підготовки учнів (їхні навчальні досягнення або компетентності). Анкети допомагають виявити показники, які характеризують учня, загальноосвітній навчальний заклад, навчальний процес, систему освіти країни в цілому.

Аналіз результатів тестів та анкет дає можливість виявити фактори, що впливають на рівень загальноосвітньої підготовки учнів та переваги й недоліки в національній системі освіти. Це допомагає визначити перспективи розвитку національної системи освіти та напрямки її покращення. Під час наступного дослідження оцінюється ефективність прийнятої національної освітньої реформи.

У міжнародних порівняльних моніторингових дослідженнях якості загальної середньої освіти важливим є виявлення зв'язків між рівнем загальноосвітньої підготовки учнів та факторами, що на нього впливають. Зв'язки дають можливість прогнозувати результати учнів у наступних дослідженнях та зменшувати або навіть усувати за допомогою управлінських рішень вплив певного фактора на рівень загальноосвітньої підготовки учнів.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕСТОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В МОНІТОРИНГОВИХ СИСТЕМАХ ОЦІНЮВАННЯ МЕТАПРЕДМЕТНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ТА СТАРШОЇ ШКОЛИ

Л. С. Смолінчук, к.пед.н.

Застосування тестових технологій у моніторингових системах оцінювання метапредметних компетентностей учнів основної та старшої школи обумовлені розумінням метапредметних компетент-